

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopju (Bischofhof).
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

 Nekterim četrťletnim naročnikom smo z deněš-
njo številko list ustavili, ker se niso dalje naročili,
drugim bomo ga prihodnjič, če se do tačas ne opla-
sijo. — Od Velikenedelje smo dobili te dni prito-
bo, da 2 naročnika neredno naš list dobivata, ker
poštar gotovo iz dobrega namena liste po šolskih
otročih na dom razpošilja, otroci pa listov celo ne
ali jako pozno odraťtujejo. Temu se v okom pride,
če se poštnarju naroči, naj liste na pošti obdr-
ži, dokler kdo zanesljiv ne pride po nje. To bo gotovo
v enakem slučaju povsod zadostovalo.

Opravništvo „Slov. Gospodarja“.

Štajerska pa Koroška in njuni ustavoverci.

Trikrat smo že v novi ali liberalni dobi volili
poslance v deželne zборе. Ker so volilni redi tako
izdelani, da kmetski prebivalci, t. j. večina stanov-
nikov in davkeplačilcev moramo biti v manjšini, tržki
in mestni volilci z velikimi posestniki vred morajo
imeti večino poslancev, zmagali so pri volitvah na
Štajerskem pa tudi na Koroškem vselej ustavoverni
nemški in nemškutarski liberalci, kakor se sami
imenujejo. Vsled tega so dobili deželno gospodarstvo
v svoje roke in so z deželnim denarjem delali,
kakor so oni hoteli. Konservativni poslanci nem-
ški in ž njimi tudi slovenski so jihovemu gospo-
darjenju mnogo ugovarjali in jim dokazivali, da
hodijo krivo pot, da bodo deželo z nakladami pre-
obložili in naposled v dolgove pogreznoli. Liberalci
jim tega niso hoteli verjeti, še posmehovali se jim
so. Toda davkeplačilci smo resnico že davno le
prebratko v davkariji čutili, ker so nam tukaj če-
dalje več doklad naračunili in sedaj imamo v de-
želnih proračunih črno na belem pred očmi, kam
smo zašli; liberalne gospode same že groza spre-
haja. Kakor nekđaj prerok Jeremija na razvalinah
mesta Jeruzalema, tako sta štajerski glavar, znani
Moritz pl. Kaisersfeld-Blagotinšek v Gradcu in ko-
roški glavar dr. Stieger v Celovcu žalostna zajamrala
pri odprtju sedanje seje, da je z deželnim proraču-
nom slaba, da bo treba ali deželne naklade povz-

višati ali pa dolg najeti. Tako daleč smo tedaj!
Številke kažejo tako-le:

Deželni stroški za l. 1878. so na Štajerskem
nastavljeni na 3,832.389 fl. Samo za ljudske ali
male šole bo treba 953.000 gld. o čemur pa bo-
demo še posebič govorili. Cesarske dače znašajo
4,465.994 fl. Ako se na te, kakor do sedaj, vrže
38 % deželne naklade, potem dobimo za deželne
potrebe 1,697.077 fl., t. j. ker drugi deželni do-
hodki znašajo 2,014.341 fl. še celih 120,971 gld.
premalo, da bi se vsi deželni stroški pokrili.
Kako bi naj poslanci manjkajočih 120,971 fl. pri-
dobili? Pred vsem z pomanjšanjem stroškov; ali
tega ti gospodje storiti ne morejo in nečejo, ker
so jih sami tako močno napeli. Treba bo tedaj
naklade za 3 % povzvišati, t. j. napeti do 41 %
ali pa dolg najeti. Na katero pot se bodo ti go-
spodje podali, to bomo še le prihodnjič svojim
strmečim bralcem povedati zamogli!

Korošci pa uživajo še večjo srečo liberalne
dobe; imajo čast deželnih doklad plačevati 78 %
in ker je to za drugo leto premalo, zato jim bo
večina jihovih poslancev primorana naložiti 84 %.
Čudno velike doklade imajo tudi že nekatere srenje
na Koroškem; Glodnici so dovolili 105 %, šolski
srenji Feld-Radetinski pa 200 %. Ako še pomis-
limo, da so sedaj vladajoči liberalni gospodje tudi
državne stroške pomnožili in cesarske dače napeli,
da so od l. 1868. do letos novega dolga naredili
toliko, da plačujemo 108 milijonov novih obresti,
potem se da misliti, kako avstrijski domoljubi o
liberalnih ustavovercih sodimo. Stiska in sila je
povsod za denar neizmerna in če pritisne slaba
letina, tedaj nastane vseobčna nevolja, kakoršne
težko kdo v Avstriji pomni.

Cerkvene zadeve.

Mnogo katoličanov potuje v Rim k 50letnici
sv. očeta Pija IX. tudi iz Avstrije, da bodo na
mestniku božjemu čestitali in mu nekaj darov po-
klonili. Avstrijani bodo 27. maja zaslišani od sv.
očeta. Treba bo tedaj, da že 25. ali 26. maja v Rim

dojdejo. Tiste, kateri se iz naše lavantinske škofije romanja udeležiti mislijo, prosi blagorodni grof Ferdinand Brandis v Mariboru, naj mu blagovolijo hitrej ko mogoče svoje ime naznaniti; on je potem pripravljen kot obornik družbe sv. Mihaela, ki vse romanje za Avstrijo vodi, takoj povedati, kde in ob kateri uri se bodo avstrijski romarji v Rimu zbirali, da podpišejo adresno in se potem skupno podajo pred papeža. Tudi je pripravljen takoj vsakemu naznati, koliko bo potovanje stalo, kako dolgo trpelo, kde se dobijo najbolj po ceni snažna stanovanja itd. Koroškim katoličanom je baron pl. Reyer, razposlal poziv, naj bi se romanja vdeležili ter nasvetuje veliko gostilnico della Minerva v Rimu, z katero se je pogodil, da bo romarjem po 3 verstah jako dobro in po ceni ustrezala!

Shod katoličanov avstrijskih na Dunaju se prične 30. aprila zvečer; 1. maja so pripravljene seje in 2. maja ob 8. uri zvečer bo prva, javna seja, druga 3. maja ob 12. uri in tretja ter poslednja ob 6. uri zvečer. Kdor se oglasi pisмено: An das katholische Vereinshaus: Wien I. Reichsrathstrasse Nr. 3. z pristavkom: in Angelegenheit des Katholikentages, ta dobi vstopnico in se mu, ako njo pri železniški kasi predloži, zniža vožnina do Dunaja. Liberalni in judovski listi se močno hudujejo nad tem shodom, kakor tudi o zboru vseh avstrijskih škofov, ki se sedaj vrši na Dunaju.

Neverjetno a vendar resnično je, da štejemo med učitelji na Českem že 236 judov, izmed katerih judov opravlja 170 službe organistov, naposled še bodo kaplanovati hoteli!

„Sonntagsbote“ štev. 11.

Nemško-pruski cesar lutrovski Viljelm I. je za veliko katoliško stolno cerkvo v Köln-u dal iz zaplenjenih francoskih kanonov zlit nov zvon — Kaiserglocke — ki je 500 centov težek; 60 mož ga mora goniti; ali glas je hripav in se nikakor ne vjema z drugimi zvonovi. Cerkevno predstojništvo zvona neče v zvoniku trpeti. To je za kot Bog vedi kako prebrisane razupite Nemce res sramota in se dobro zлага z grdim preganjanjem sv. katoliške Cerkve, katero silnost cesar Viljelm in njegov minister Bismark že 6 let vodita. Upamo, da jima bo ta grda borba spodletela, kakor jima je spodletelo zlivanje: cesarjevega zvona!

Škof Janeževski, namestnik izgnanega nadškofa in kardinala Ledobovskega, je od pruske sodnije odstavljen od škofovanja in bo zaprt ali iztirau. Velika poznanska nadškofija bo tedaj popolnem brez škofovskega pastirja!

Bismarka slavili so te dni tudi vsi naši liberalni nemški in magjarski listi in skoro krvave solze točili, ko so zvedeli, da hoče Bismark — smrtni sovražnik Avstrije — odstopiti in v pokoj iti. Drugače pa so katoličani na Angleškem in Irskem ovo novico pozdravili. Ti so v mestu Ivernesu napravili slamnatega deda ali taternana, ga vlačili po mlakah in kalužah, trdno pretepli in

z velikim veseljem sožgali. Reve so se prezgodaj veselile; Bismark še ostane in ne misli na mir in spravo z nedolžnimi katoličani.

Kristijanstvo v Aziji. V kitajskem cesarstvu šteje sedaj katoliška Cerkev 22 apostolskih vikarijatov (namesto škofov) in 423.887 kitajskih katoličanov; misijonarjev pridiga Jezusa 328 evropskih in 205 kitajskih. Ali kaj je to sredi 405 milijonov ajdov, ki v celem Kitajskem živijo! V Kokin-Kitajskem je 7 vikarijatov in 510.851 kristijanov, zraven pa še 12 milijonov paganov. V Japonskem in v Koreji nabajamo skup 40.000 kristijanov, v Mongolskem 5000, v Mandžuriji 8672, v Tibetu 9300, v Kambodži 10.000, v Indiji 1.535.000, na Filipinah 3 milijone, sploh v izhodnji Aziji ima katoliška Cerkev kakih 6 milijonov vernikov sred brezštevilnih ajdov. Žetev je tam velika, delavcev pa malo. Prosimo toraj Gospoda, da pošlje delavcev v svojo žetev!

Gospodarske stvari.

Zunanja znamenja dobre krave mlekarice.

M. Skušnemu gospodarju so pglavitni znaki, po katerih se krava, ki je dobra mlekarica, spozna in znaki dobrega vpreznega ali pitavnega vola več ali manj znani. Na nje oprt vé skušen kmetovavec presoditi, ktera goved bode boljše za mleko, ktera za voz, ktera za pitanje. Da bi moglo živinče vsem tem tirjavam na vse strani enakomerno zadostiti, tega ne bode nikdo trdil. In zato mora umni kmetovavec tudi rejo svoje živine po teh ozirih vravnati. Pri raznih drugih obrtnijah se je po razdelitvi dela neverjeten napredek dosegel. In to mora tudi za živinorejca veljati. In tega načela se drže so si kmetovavci živino in plemena vzredili, ki gledé ali mleka, ali mesa, ali vprege in moči najviše dosežajo, kar se sploh v tem obziru doseči da. Tu le memogredé žothorsko pleme omenjamo. — Nektere krave imajo lastnost, da od povžite kme nenavadno veliko v napravo mleka spreobračajo in to prednost tudi na svoje mladice zaplojajo. Vendar pa je ravno tako znano, da ravno tako pleme zahteva posebno postrežbo in skrb in posebno vgodno podnebje. Kakor hitro se jim jedna teh zahtev točno ne izpolnjuje, brž se jim tudi njihove dobre lastnosti spridijo. Pogosto se čuje o mlečnih govejih plemenih govoriti, ktera so pre v vseh razmerah najboljša. Ta pa je kriva misel, in vsi pametni gospodarji jo kot tako tudi spoznavajo. Nektera mlečna plemena se že zaradi tega precenjujejo, ker ni mogoče, da so vsem živalim čistega plemena brez izjemka vsi pogoji najvišjega pridelka lastni. To velja posebno o Allgäuschem plemenu, o katerem nekteri gospodarji mislijo, da so vse krave tega plemena jednako dobre mlekarice tudi v vseh drugih razmerah, kakor v domačiji. Kdor hoče dobre krave obilnega mleka vedno v svojem hlevu

imeti, ta mora pred vsem na to gledati, da vsako slabo mlekarico kakor hitro mogoče iz hleva spravi, njene mladiče pa, naj so že lepšega telesnega pogleda, mesarju proda. Pri izbiri moških živinčev za pleme je boljše, katero lepotno hibo prezreti, kakor pa rojstvo od kake slabe mlekarice, kajti znano je, da se naj večkrat na mladiče zaplojajo. Barva in kako je koža pisana, to nima prav nobene moči do lastnosti, da je krava boljša ali slabša mlekarica. In vendar se da marsikdo pri barvi in pisani koži zapeljati, da mladiča prav slabe mlekarice za rejo odloči. Najimunitnejši zunanji znaki dobre mlekarice pa so: Ženski obraz, mala, drobna in na spredaj ozka glava, z vitlimi, drobnimi, malimi, od korena že tankimi rogovi; tenkokožnata ušesa, ki so navadno toliko boljše znamenje, kolikor več narejajo ušesne smole. Široke, prostorne prsi, podolgovato, trhljato truplo, bolj tenke, pa ne previsoke noge; tenek, dolg rep, tenka, rahla mesa se držeča koža; tenka dlaka; veliko, globoko viseče, polno, dalje naprej in nazaj raztegnjeno, skoraj štirivoglato, kolikor mogoče golo vime, ki je po molži mahljavo in prazno, nikakor pa trdo in mesnato. Sesci morajo biti globoko nastavljeni, močno in lepo raščeni. Dalje ima dobra mlekarica močne mlečne žile z mnogimi vozli in velikimi mlečnimi jamicami. Živinčev mora o mlečni dobi vkljub obilni krmi in popolnem zdravju biti le bolj suhotnega telesa. Slednjič mora še imeti široko mlečno zrcalo. Te navedene lastnosti imajo pa še le tedaj nekaj veljave, kedar jih je več vkup združenih na enem živinčetu najti. Omembe vredna je tudi zveza delavnosti mlečnih slezin in pa spolovil. Ta zveza se je pokazala pri prav debelih junicah, ki se niso hotele pojati ali pa večkrat pri biku bile in se vendar ne ubrejele.

Izločevalna delavnost mlečnih slezin se je vzbudila z molženjem, s katerim se je prav polagoma pričelo. Taka molža je pa že v nekterih tednih več litrov mleka podala. Ko so se mlečne slezine tako nekoliko časa delavne obdržale, je nastopila, pojatev, in živinčeta so se ubrejala, če so sicer spolovila zdrava in pravilna bila. To draženje mlečnih slezin se more z roko ktereга posla ali pa po mlademu teletu vzbuditi. V ta namen se postavi blizu junice tele tako, da more lahko do njenih sescev priti in na njih sesati. Sesanje vzbuja v junici prijeten čut in je tudi dosti bolj manj neprimerno, kakor pa moljenje z roko, ki se mora iz začetka po 10—12krat na dan ponavljati. Tako ravnanje se posebno priporoča pri junicah, ki so 1¹/₂—2 leti stare.

Razne kapusovine.

12. Spargelnovi kapus, laški kapus, kapusovo brstje tudi brokoli imenovan. Tega se nahaja bela, žolta in višnjeva sorta. Obdeluje in ravna se ravno tako, kakor cvetni kapus. Brokoli pa niso za v gnojno gredo, ampak le bolj za na

prsto zemljo za poletno in jesensko porabo. Ta rastlina sicer ni tako navadna, kakor cvetni kapus in se le bolj redkoma prideluje. Rabi se v kuhinji kakor cvetni kapus. 13. Rezni kapus. Ta sorta se deli zopet v zeleno in rudečo. Rastlina ni preveč občutljiva in se skoraj v vsaki zemlji tudi v manj ugodnih legah precej dobro obnese. Seje se spomladi v brazde po 5 palcev vsaksebi potegnjene. Brž ko listi spomladi vzrastejo, kar se navadno že meseca majnika zgodi, se porežejo in ko špinacha skuhajo. Prednost rezavnega zelja je ta, da je ob času, ko zimske zelenjave pohajajo, spomladanskih pa še ni, že za porabo, ker posebno hitro raste. V ravno ta konec se more tudi meseca avgusta sejati in po zimi noter do spomladi rabiti. Semenske rastlike se puščajo na svojem mestu cvesti, dokler da seme dozori, ki ostane 3 do 4 leta kaljivo. Kedar ni pravega semena se, more za sejanje tudi seme navadnega kapusnega repiča vzeti. 14. Brukev ali zimska koleraba. Sem se stejejo sledeče sorte: a) bela, b) žolta, c) rudečkasta, d) orjaška. Žolti sorti se kot prikuhavni rastlini pred vsemi drugimi prednost daje, ker ima bolj nežno meso in bolj redi. Pridelovanje zimске kolerabe se posebno tam godi, kjer je zemlja roda, žilava in ilovita, kjer so kraji gorati in druge kapusovine ne storé. Seje se meseca marca ali aprila in kolikor mogoče najbolj v senci zaradi zelskih bolh. Sajenke se presajajo meseca majnika. Kar se pozneje pridelava, služi v kuhinsko porabo, ker ta koleraba proti mrazu ni občutljiva in tako marsiktero zimo pod milim nebom prebije. Kolerabo skozi zimo v jamah hranjevati, je boljše ko v kletih. Za v kuhinjo jo rabijo le bolj po mrzlotih krajih, kjer navadna koleraba več ne stori. Žolta koleraba pa zasluži v vsakem zelenjavnem vrtu mesto, ker je kaj izvrstna prikuha in sicer v obilni meri. Seme se iz najlepših kolerab izreja. V ta namen se jeseni zakopljejo in z slamo skrbno zakrijejo. Tudi v kleti se da do spomladi hraniti. Seme ostane več let kaljivo. V mnogih krajih, v katerih burak ali bela pesa več ne raste, zimsko kolerabo ali brukev tudi za živinsko klajo sadijo, za kar se v novejšem času orjaška brukev jemlje, ker njeni pridelek več zaleže.

Pomoček zoper gosenice je petrolej; treba je le kak ometih v petrolej namočiti in z njim gosenice povošiti, vse bodo kmalu pocepale. Pokončevalno delo se pa mora zaran v jutru pričeti, ko so gosenice še na kupih zbrane.

Kolje vinogradno se stori bolj trpežno, če se dobro posuši, lepo ošpiči in potem v apneno vodo postavi kakih 14 dni, da se nje dobro navleče.

Letošnje rusko laneno seme, koje nam je štajerska kmetijska družba iz Rige na Ruskem priskrbela, je bolj težko, kakor je bilo lani doposlano, vendar kaliti neče blizu tako dobro in rado. Treba bo tedaj, da gospodarji, ki so letos seme dobili, bolj gosto sejejo, sicer bo lan prereditko pognal in malo zdal.

Sejmovi: 23. aprila Ivnik, sv. Juri na Pesnici, Kaniža, Šmarje, Ptuj, Sp. Hoče; 24. aprila sv. Juri na južni železnici, Pleterje, Mozirje, Laško; 25. aprila sv. Juri na Šavnicah, sv. Juri pod Taborom, Gotovlje, Dobrovlje, Obrajna, Arvež, gor. Kostivnica, gor. Polskava, Vozenica; 26. aprila Apače, Kozje, Orešje pri Brežicah, Ponkva; 30. aprila Dol, Konjice, Studenice.

Dopisi.

Iz Vranskega. Okolica našega trga je vložila pri deželnem zboru v Gradcu prošnjo, naj bi jo ta od trga ločil, ker mora prevelikih doklad vsako leto k srenjskim stroškom v trgu prilagati. Deželni odbor je prošnjo poslal okrajnemu zastopu v prevdarek, ali je dolžna okolica tolike priklade plačevati? Zastop je res pripoznal, da mora trg 5 % več, nego okolica prevzeti. Ta sklep se je pa občinskemu odboru na Vranskem močno v nos pokadil in slišimo, da se bodo odborniki — razun 2 sami tržani — na vse načine razpisano srenje ustavljali. Prepir in nemir je že velik. Odbornik iz okolice, vseskozi pošten mož, je srenjskemu beriču, ko je ta poizvedaval, zakaj se okoličani od trga ločiti hočemo, par krivic očital, ki se okoličani godijo. Ali glejte, berič je tožil tega odbornika in še nekega drugega posestnika in sta bila obadva obsojena, prvi na 5, drugi na 10 dni zapora. To je nas okoličane tako razžalilo, da še sedaj prav nečemo biti z trgov v eni srenji, ker nas po kajlah vlačiti dajo, kedar se za svoje pravice, za svoje krajcarje potegujemo!

Iz Kostivnice. Velika noč l. 1877. pride za Kostivnico v črne bukve. Farno predstojništvo bilo je primorano letos slovesnega vstajenja, t. j. procesije z vstalim Zveličarjem ne obhajati. Uzrok temu je bilo nameravano streljanje tik cerkve, kar je duhovna pa tudi svetna gosposka prepovedala. Toda glas gosposke, glas pameti ni našel posluha. Kostivničani so napravili na den vesele aleluje najgrši punt zlasti zoper svojo duhovno gosposko, ki bo še dolgo grdil celo faro, če bi tudi vsi deležniki č. g. župnika za odpuščanje prosili. Streljali so, kar se je dalo in so napravili okoli cerkve procesijo sami — brez duhovnikov. Rogovilne procesije se je udeležil tudi tamošnji učitelj, vodil šolarje okoli cerkve in potem v cerkvi zaigral „Marsch“. Tega od njega nebi bili pričakovali!

Iz Trbovelj. (Potres), kterege se najstarejši prebivalci tako močnega ne spominjajo, šel je sredo 4. aprila proti 9. zvečer od severa proti jugu skozi trboveljski, gorati kraj. Ko je zabučalo, zahrkušalo in dunilo v prvič, djalo je vse v strah in po koncu. Ure so jele klepetati, in celo raz sten kapati, steklenice in kupice po mizah in kaselnih same natrkavati. Ljudje, ki so bili ravno spat odšli, so se iz svojih ležišč v bege podajali, stoli in mize pa plesale, da so otroci vpili in vsi strmeli, rušiti in lesena poslopja so škripala, kakor

bi bili najtežji vozovi vanje butnili. Nekemu gospodu, kateri se je ravno v svoji prijazni samotni sobici v drugem nadstropju pod streho k počitku spravljal, je uro raz stene vrglo in streho nad njim tako razmeknilo, da se je strop nad njim okolo in okolo od sten razklal, in gospod se je živo spominjal sodnega dne. Vse je strmelo in mislilo, kaj za božjo voljo bo. Nekaj minut poznej dunilo je v drugič pa slabeje. Med ljudmi gre zdaj vera, da to kaže na dobro in rodovito letino. Bog daj, da bi ta vera ne bila prazna.

Iz Ptuja. Morebiti ustreže „Gosp.“ nekojim svojih podravskih čitateljev z naznanilom, da je voznja po Dravi spodaj železniškega mosta pri Ptuj zaradi pionirskih vadbij prepovedana, in to vsaki dan razun nedelj in praznikov v aprilu, majniku in septembru od 6 do 11 ure, junija, julija in avgusta pa od 5 do 10 ure pred poldnem; popoldne pa ves čas od 2 do 6 ure zvečer. — G. dr. Hans Mihelič, bivši večletni kompanjon g. dr. Breznika, ločil se je od njega in odprl nedavno svojo lastno odvetniško pisarnico. — Dne 16. t. m. imeli smo po dravskem polji prav zimsko mrzlot; škoda se še ne da vsa preceniti, pa sadje pravijo je večidel vse preč.

Iz ptujske Gore. Nikdar ne pretečejo pri nas velikonočni prazniki, da se nebi zgodila kaka nesreča. Tudi letos se je nasledek slabe odgojitve otrok zopet ednok pokazal. V petek večer je nek spriden sin K. V. svojega lastnega očeta z motiko skoraj ubil. V nedeljo je pa 19letni Anič neko dekle v nogo vstrelil; ubogo dekle je omedlelo, ker je strelivo tri prste globoko v meso prišlo. „In kdo je vsega tega kriv?“ Pravijo: slaba šola in učitelj. Kaj še; sami stariši pač! Kako se bode pa otrok omikalo, ako vsaki mesec samo po enkrat ali dvakrat šolo vidi? — Stolp ali zvonik na Gori so sedaj popravili; hvala zato delo in skrb gre posebno g. Kozoderu in g. Potočniku. Ali ure, te pa še ne zamorejo zezdraviti, ta še vedno stoji; — ali upati je, da se bode tudi to kmalu storilo, kedar bo menje hudo za peneze.

Od sv. Petra v savinjski dolini. V tukajšnji farni cerkvi je g. Leonhart Ebner, orglar iz Maribora, orgle popravil in jih na harmonični spre-menko dodelal, ter je svoje delo tako dobro dovršil, da orgle zdaj krasno pojó. Ob enem je tudi pozlatar g. Franc Krašovic iz Celja zunanjo obliko orgel po ne previsoki ceni prav okusno prenovil. Obema umetnikoma se zato očitna hvala in pohvala izreka, ter se vsem čč. farnim predstojništvom, če bi nju v enakem slučaju porabiti vtegnili, dobrovestno priporočujeta.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nadvojvoda Albreht, višji nadzornik avstrijske vojne, obhaja dnes 50letnico svoje vojaške službe; vsi naši generali in vojni

poveljniki so mu prišli čestitat; ruski car je poslal kneza Mečerskija, da pozdravi slavnega Albrehta, ki je l. 1866. Italijane pri Custozzi slavno pobil. On je tudi sedaj edini general, kateremu bi naši vojaki radi zaupali ob času vojske. — Uhacijevih novih kanonov je sedaj zlitih 1560; zlili jih bodo še 780 težkih in 120 lahkih za gorate kraje. — Štajerski deželni zbor je sklenil postaviti, po kateri bo deželni šolski svet v Gradcu sam učitelje nastavljal in prestavljal; okrajni šolski sveti zgubijo dosedanjo pravico imenovanja učiteljev, krajni šolski sveti pa so itak že skoro le peto kolo, čeravno so liberalci l. 1868. upijali: mešniki ne smejo ničesar pri šoli vgovarjati, ampak kmeti, ki šolo plačujejo. No, sedaj pa naj le govorijo, če imajo kaj! Plačevati imajo že, govoriti pa toliko, kakor nič, zlasti vsled nove postave. — Čudna je še druga nova postava, po kateri bodo vsi dolгови, katere bodo srenjski ali okrajni zastopi napravili, zamogli iztirjevati se tako, da bo deželni odbor srenjske naklade povzviševal, dokler ne bo dolg poplačan. Poslanci bi popravljanje Murine struge radi od 20 na 10 let skrčili, pa veliki stroški tega ne dopuščajo. — G. Žuža-tu v Grižah se je dovolilo pobiranje mostnine od mosta čez Savinjo; Brežice smejo skozi 3 leta vžitnine pobirati 1 fl. od hektolitra vpeljane pive ali pira; Sevnica pa sme pesjega davka naložiti za vsakega psa 2 fl. v trgu in v 3 sosednih mu srenjah. Črešnovce in Peče prosijo za stezo po Lozniški dolini. Razpisanje srenje v Šmarji se ni hitro dovolilo, čeravno sta poslanca g. Herman in dr. Vošnjak to tirjala. Pristavo: Hygiaina pri Dobrni bo kupila dežela za 30.000 fl. Iztrebljenje savinjske struge pri Zidanem mostu bo stalo 6000 fl. — Srenjski stroški povsod naraščajo; nekaterim srenjam na gornjem Štajerskem se je dovolilo po 80 in 100 %, v Avstrijskem pa celo po 192 in 322 %. Največ stroškov delajo srenjam ubožci in šole. V Lincu in v Saleburgu so se konservativci in liberalci hudo spopali; prvi tirjajo prenehanje nove šole, drugi pa slednjo branijo. V Ljubljani snujejo postaviti zoper dolžnike, kateri posestva nalašč uničujejo, kedar vidijo, da pridejo na boben. — V Moravskem dobijo Nemci novo t. j. 13. realko, Slavjani, ki so večina prebivalstva, pa imajo samo eno. — Magjarski državni zbor je poklican v Pešt na 21. den aprila. Stavljene železnice od Lipoglave do Ormuža je dovoljeno.

Vnanje države. Na Ruskem postajajo ljudje čedalje bolj hudi na jude, ker jih ti grdo oguljufujejo in derejo; začeli so jih izganjati. Pruski minister Bismark ni odstopil, ampak je dobil do meseca avgusta odpust za odpočitek; prav za prav pa hoče sedanje svoje liberalne ministerske tovarše in poslance otresti in krenoti na drugo pot, ker vidi, da mu je dosedanja pogubna. Tudi se hoče ogniti sitnim vprašanjem pri bližnji rusko-turški vojski — Francozi so pred 20 leti Turka branili zoper Rusa, sedaj so sklenoli popolnem tiho djati.

Italijanski, francoski, belgiški in angleški katolici čani so začeli od svojih vlad zahtevati, naj ne pustijo sv. Očeta popolnem pod silo italijanskega kralja in njegovih freimaurerskih ministrov, ki hočejo celo potovanje v Rim katoličanom zabraniti. — Angleži bodo vendarle za Turka meč potegnili; v Indiji zbirajo 100.000 mož Turkom v pomoč. Toda skrbeti jih je začelo, da se severni Amerikanci, stari nasprotniki Angležev, tem bolj bližajo Rusom in že sedaj svoje vojno brodoge zbirajo v Nizzi na Italijanskem.

Turške homatije. V bližnji Bosniji sta vstaša Amelica in hrabri Golob 3 bataljone Turkov počakala blizu Grbovaca in jih po ljutem boju vrgla nazaj; 140 Turkov je mrtvih obležalo, vstaši so vlovili 20 Turkov in nabrali 480 pušek. Tudi vstaš Babič se je srečno vojskoval in pri Topoli ubil 210 muslimanov. Sulejman-paša se sedaj pomika iz Mostara v Hercegovini mimo Gačke proti Nikšiću, da izstradanim Turkom v mestice spravi 500 centov moke. Ali črnogorski knez in hercegovinski vstaši ga že pričakujejo v Duški soteski. Derviš-paša zoper Miridite ni nič opravil z svojimi 16.000 vojniki. Greški kralj hoče sredi maja na Turke udariti z 60.000 možmi. Rumunski knez Karol gre ruskemu caru nasproti in je voljen sam povelje prevzeti čez rumunsko vojsko; tudi Srbi bodo težko roke križem držali zaslišavši grom ruskih kanonov. Rusija bo Turkom sedaj gotovo napovedala boj; ruski car in njegov sin naslednik se podata 19. aprila k južni vojni; ta stoji združena tik turško-rumunske meje kakih 255.000 mož močna. Druga vojska stoji v Aziji in se je 13. aprila začela od Kavkaza proti Turčiji pomikati naprej. Šteje 135.000 mož in 350 kanonov. V Taškend v srednji Aziji so Rusi poslali 20.000 mož, da vkrotijo turškega zaveznika Jakub-bega v Kašgarskem. Ob enem tirja ruski zaveznik perzijski kralj od Turkov vse pokrajine do Bagdada in je odposlal 45.000 in 45 kanonov na turško mejo. Magjarski listi pa so začeli trditi, da bo avstrijska vojna kmalu marširala v Turško in zasedla Bosnijo in Hercegovino za „ogerskega kralja“. Sploh od vseh strani bližajo se turškim divjakom smrtni sile! Po človeški razsodbi je konec Turčije prišel! Turkoljubi bodo še nekoliko zecvilili in zatulili, potem pa za vselej omolknil!

Za poduk in kratek čas.

Grad Hrastovec.

II. Kmalu za kapelo, tudi na severni strani grajščinskega poslopja se iz dvorišča po širnih in lepih stopnicah vhaja v prvo nadstropje ter se skozi zeleno sobano, kder stoji par dragocenih postelj z nebom, pride v prostorno jedilnico. Tukaj kažejo peč, v kateri je neka hišna sožgalo svojo nezakonsko dete. Zločinko so pri kamenem križu v gozdu pred sv. Lenartom tik velike ceste usmr-

tili. V hiši za zeleno sobano se vidijo lepe tapete, postelja z nebom, po stenah pa razne slikarije, med njimi precej umotvorna podoba sv. Sebastijana in podoba serca z močno zgrbančanim čelom. Še bolj zanimiva zaradi raznih slikarij je prostorna igralnica ali biljardnica. Z neko grozno natančnostjo malani so psi, ki glodajo in se trgajo za telečje kosti, potem zidanje babilonskega stolpa, tropa pijancev, slika pri nas nenavadne rastline lopatike — aloe — podpis pravi, da je lopatika cvetela l. 1653. Iz biljardnice se pride na krasen mostovž ali galerijo z visokimi okni. Iz sten gledajo obiskovalca vseskozi mojstersko malane podobe nekdanjih grajščakov Herbersteinov. Prvi je v bogati opravi cesarskega maršala, drugi nosi škarnatno obleko rimskega kardinala, tretjega ovija resnobno oblačilo cistercijanskega meniha, četrti je obleden kot španjolski dvornik, petega vidimo v sijajni opravi nemškega kneza, poslednja dva nosita obleko vitezev nemškega reda. Toda najimenitniša med vsemi je podoba Zigmunda plemenitega Herbersteina. Prebodljivo sivo oko se kaj resnobno v ogledalca vpira, visoko podobo krepkega moža krasi bogata orijentalna obleka. Ova podoba spominja na slavnega moža, ki je 3 cesarjem zvesto služil: Karlu V., Ferdinandu I. in Maksimilijanu II. kot predsednik cesarske kamore. Bil je tudi cesarjev poslanik do turškega sultana in ruskega velikega kneza. Veljal je svoje dni za največjega potnika in prebrisanega diplomata. Zigmund plemeniti Herberstein je videl Moskvo na Ruskem, Carigrad na Turškem, Kopenhagen na Danskem, Pariz na Francoskem, Barcelono na Španjskem ter obiskal Rim in Benetke; povsod je občeval z najodličnejšimi osebami; govoril je z papežem, občeval z 3 cesarji, 9 kraljicami, z dožem v Benetkah in z velikim mojstrom nemškega reda. Dve cesarski nadvojvodinji je spremljal na kraljevski prestol poljski. Kar je znamenitega videl ali slišal, vse je v svojem resnem zanimivem potopisu popisal; posebno natančno poroča o šegah in navadah pri Turkih, Rusih in Španjolcih, ki so takrat po celem svetu kot prvi narod sloveli. Doma je rad na lov zahajal v turški obleki. Nekokrat ga kmetovje blizu Wurmberga zgrabijo in misleči, da so turškega ogleduha vlovili, brez usmiljenja na mestu ubijejo. Lep mož je moral biti Maks pl. Herberstein, deželni glavar štajerski. Naslikan je v 33. letu svoje starosti l. 1635. in ima svojega psa na strani. V bližnji prvi sobani je videti naslikano rodovinsko drevo Herbersteinov. Pristavljeno je njihovo geslo: In sago et toga Marte et arte. Deseta sobana v tej vrsti je velika lepa in jasna dvorana. Na stropu namalana je boginja Diana sredi spečih nimf in od faunov opazovana; ob robovih zapazimo dva leva, kako jelena trgata, potem divjega tigra sredi nježnih otročičev, potem več prizorov iz turške vojske, iz življenja na kmetih, eno pastirico in naposled mesto v ognju. Blizu kapele bila je

nekdanj bogata orožarnica, sedaj je prazna. Nedavno je oskrbnik še imel pokazati več lepih židanih pa krvavih zastav iz turških bojev; ena je imela pomenljivi napis: Non vis virtutem et veritatem defendere et pro fide mori? To je: li nečeš čednosti in resnice braniti in za vero umreti?

Drugo nadstropje ni blizu tako zanimivo, kakor je prvo; hiše so prazne in puste; največja med njimi je mrtvašnica, kder so zaumrle grajščake na oder polagali. V okroglem stolpu na desni strani od vhoda v grad bilo je mnogo starih listin in pisem nakupičenih; sedaj so za zgodovino važniše odpravili v Johanneum v Gradcu, tako na primer zapisnike krvave sodnije v Hrastovcu. Iz teh poizvemo, da je v Hrastovcu bilo več zločink na smrt obsojenih. Neka Marija Bombekova je z lastnim očihom živela 11 let ter je 5 let prekrivala uboj svojega deteta, katerega je v snegu zadušila; 20. maja 1695. jo je Maks pl. Herberstein javno na prostoru pred gradom obsodil in jo potem v gozdu pred sv. Lenartom ob glavo djati in ondi pokopati dal. Bila je takrat 30 let stara. Navzoči so bili krvavi sodnik Jakob Hess, grajščinski oskrbnik Windacher, herbersteinski nadzornik v Zavrhu Janez Trupacher, tržni sodnik Voller in tržni „špitalmeister“ od sv. Lenarta Juri Pihler. Štiri leta poprej so obsodili in usmrtili 28letno Marijo Teiner; 12. januarja l. 1702. Uršo Senekovičev in še 10. maja 1778. Marijo Golobovo.

Pred gradom je nekdanj stala cerkva sv. Ožbata, katero stare listine že l. 1338. omenjajo. Takrat je bil ondi nameščen duhovnik z omejeno jurisdikcijo, to se reče, da ni imel vseh pravic rednega fajmoštra. Leta 1462. je vitez pl. Hollenek napravil ustanovo, da bi župnik od sv. Petra vsaki teden enkrat prihajal k sv. Ožbatu meše brat. L. 1676. so imeli kaplana v Hrastovcu, nekega Jurija Passlerja. Od l. 1702—1714. so vsako nedeljo in praznik ondi službo božjo opravljali menihi Augustinci od sv. Trojice in so za to dobivali 40 fl. letne plače. Cerkva sv. Ožbata je sedaj hlev za grajščinske konje. Kedaj in kdo da je grad Hrastovec pozidal, to ni znano; prvi lastniki se imenujejo plemenitaši Gutenhaag ali pa samo pl. Haag. Günther pl. Gutenhaag je bil poslednji možki iz te rodbine in je umrl l. 1379. Njegova hčer Ana se je omožila z Henrikom pl. Herbersteinom, in tako je hrastovska grajščina prišla Herbersteinom v oblast, kateri so jo z malimi izjemkami posedali 400 let. Od grofa Herbersteina sta grajščino kupila dva brata, doma iz Stainza — če smo prav podučeni — Janes in Paul Pauer. Prvi je l. 1842. umrl in Hrastovec zapustil sinu Janezu Panerju, sedanjemu grajščaku.

Smešničar 16. Ubog, holenik, pridek vračniku, ki je blagosrečno siromake zastoj vračil. Vračnik mu naredi vračitvo in mu njo da rekoč: to imate, vsako uro vzamite kavino žlico polno.

Dragi g. vračnik, reče bolenik, prosim lepo, da še mi uro in kavino žlico date, ker tega tudi nimam!

Razne stvari.

(*Slomšekove pesmi*) se še vedno dobivajo: v Mariboru pri opravištvu „Slov. Gosp.“ in pri Ed. Ferlineu, v Celju pri J. Geigerju, v Celovcu v tiskarni „Družbe sv. Mohora“, v Ljubljani pri J. Lerherju, v Gorici pri Wokulatu, trdovezani iztis po 1 gld., broširan po 90 kr. Kdor se pa obrne naravnost do gosp. izdajatelja v Ptuj, dobi vezan iztis po 80 kr., broš. pa po 70 kr. — Slovenci! sezite vendar po teh premilih pesmih in podpirajte blago in hvalevredno početje izdajateljevo; drugače nam bode še dolgo čakati na drugo knjigo Slomšekovih zbranih spisov: „Basni, prilike in povesti“ katera je že celo pripravljena za natis!

(*Za bosenske in hercegovinske siromake*) je daroval g. Juri Strah 1 fl. Bog plati!

(*Iz Celja potegnil*) je judovski urednik „Cillier-Zeitunge“, po imenu Goldmann, ki se je blizu leta dni iz Slovencev in njihove sv. vere norca delal. Tiskarju Rakušu je v spomin zapustil 700 gold. dolga! „Slovenec“.

(*Žendariji nameščeni*) bodo v Leskovcu in pri sv. Vrbanu zunaj Ptuja brž, ko bo vlada imela dovolj mož na razpolago.

(*Nov sneg*) smo dobili te dni, ki je po goratih krajih, zlasti pa na Kranjskem in Koroškem itd. silno debel. Včerašnja pošta iz Ljubljane je izostala. Če ne potegne jug in če se zvedri, česar se je pri bližajočem se šipu močno bati, potem bodo gorice vse pozeble z sadunosnim drevjem vred. Do sedaj še ni videti nobene znatne škode.

(*Lastno dete umorila*) je Helena P. pri št. Martinu blizu Slov. Gradca in ga pustila, da je pes mrtvo telo trgal, dokler mu ga ljudje niso vzeli.

(*Vitanjskemu učitelju*) Regoršku je njegova dveletna deklica Angela v vodo pala in se vtopila.

(*Pogoreli*) so Štefan Kancelar v Strazgonjcih, Juri Žizek v Tronkavi in Jožef Mulec v Žerijavcih; temu so ogenj vtorili sosedu Kresnika otroci, ker so predivo užgali.

(*Naglo milijonar postal*) je neki Mayer na Dunaju. Kupil je za 434.912 fl. zemljišča okoli Dunaja, potem pa nekej banki (Baubank) predal za 1.501.856 fl. tako, da je imel dobička 1.066.944 fl. Bankini delničarji pa morajo sedaj 3 fl. 50 kr. vsak doplačevati, zraven še vso poprej vplačano svoto zgubiti. Menda se je pri banki Sloveniji tudi jednako gospodarilo!

(*V zvonik pri sv. Emi*) je 4krat blisk udaril 14. t. m. Zvonik je do kuple pogorel, zvonovi so rešeni.

(*Toča*) je 14. aprila vse pobila pri Varaždinu in višje proti Halozam; v zvonik pri sv. Lovrencu višje Križevljan je udarilo in eden vogel razdrapalo.

(*Iz Griž pri Celju*) se nam piše: kar je dopisnik v števil. 15. „Slov. Gosp.“ poročal, ni res, da bi bil jaz komu pretel, da bo kaznovan, če ne pojde volit za srenjski zastop; dopisnik tega tudi dokazati ne more. Julij Škoflek.

(*Spremembe v lavantinski škofiji*). Prestavljeni so č. gg. kaplani: Ivan Govedič v Mozirje, Ivan Vrabl v Poličane, Jož. Ulčnik k sv. Frančišku, Alojzij Šijanec v Monšberg. — Č. g. Andr. Podhostnik je postal provizor v sv. Ropertu nad Laškimi in ondotna kaplanija ostane začasno izpraznjena. —

Dražbe III. 23. aprila Karl Seidler v Gornji 3200 fl. Tomaž Kmetec v Varnici 1000 gld. Matj. Sontič v Stranica 3910 fl. 24. aprila Seb. Orlač v Vareji 450 fl. Marija Maroh v Zabavcih 100 fl. 25. aprila Jož. Koje v Skrblijah 2750 fl. Franciška Galat v Svičini 8126 fl. 26. aprila Juri Širec v Markovcih 1000 fl. 27. aprila Miha Perčič v Planini 1105 fl. 28. aprila Simon Fideršek v Doleni 1631 fl.

Listič uredništva in opravištva. Dopisov iz Mozirja, iz Petrovč in Pišec ne moremo objaviti; duhovnim gospodom sploh ni vseč in ima večkrat mnogo sitnob, če se jihovi odhodi in prihodi v časnikih razpravljajo in očitno od njih slovo jemlje itd. G. Fric v K. imena novemu naročniku ne moremo brati!

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁴³/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.)

Mesta	Pšenica	Rž	Jčmen	Oves	Turšica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	9 10	6 60	5 60	3 60	5 40	6 10	5 30
Ptuj	9 10	6 50	5 30	3 20	5 50	6 10	5 20
Ormuž	7 32	6 17	5 70	2 92	4 80	7 80	4 88
Gradec	10 93	7 92	5 85	4 —	5 10	—	5 —
Celovec	10 36	8 2	5 86	3 55	5 30	4 46	6 10
Ljubljana	11 —	6 40	4 70	3 —	6 80	4 70	5 95
Varaždin	9 30	8 10	4 40	4 20	5 20	7 50	6 40
Zagreb	9 —	8 —	3 80	3 70	5 10	6 80	5 —
Dunaj	13 62	11 80	8 80	8 —	7 10	—	—
Pešt	12 87	9 85	7 62	7 26	6 37	5 —	—

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 58.50 — Srebrna renta 63.50 — Zlata renta 68.75 — Akcije narodne banke 763 — Kreditne akcije 134. — — Napoleon 10.38 — Ces. kr. cekini 6.07 — Srebro 114.70

V Mariboru. Krompir 3 fl. 40 kr. Hl. — fažol 16, leča 20, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 12 kr. liter. — Pšenično gres 27, prednja moka 22, srednja 17, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr., svinjsko maslo 86, slanina frišna 68, slanina prevojena 86 kr., puter 1 fl. 10 kr. Kg. — Jajce 2 kr. vsako. — Govedina 47, teletina 49, svinjetina mlada 54 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3.60 mehka, fl. 2.80 Kbmt. — Ogelje trdo fl. 1.—, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 50 kr., slama 3 fl. 40 kr., stelja 2 fl. 20 kr. za 100 Kg.

Loterijske številke:

V Gradcu 14. aprila 1877: 76 42 73 3 50.

Na Dunaju " " 35 43 90 50 12.

Prihodnje srečkanje: 28. aprila 1877.

Služba razpisana.

Služba organista in cerkovnika pri sv. Lovrencu na Bizeljskem se oddaja. Kdor — neoženjen — to službo želi, naj se pismeno ali osebno pri cerkvenem predstojništvu do 25. aprila t. l. z priporočilni listi oglasi.

Posestnikom vinogradov v Ormužu in okolici.

Dozvolujem si pri sedanji nizki ceni železnega svila ali drota vinogradnike opozoriti na železni drot, ki se zamore pri vinogradnih sepih rabiti namesto navadnih lesenih rant. Jaz imam takega drota, navadnega pa tudi razbeljenega, vedno v zalogi.

J. N. KAUTZENHAMMER,

trgovec z železjem v Ormužu.

1—3

Na prodaj

je hramec na slovenskem Štajerskem med Vidnom in Brezicami blizu železnice. Hiša ima 2 sobi, kuhinjo, 3 kleti, svinjak in zraven je še 134 □ sežnjav vrta. Do sedaj je bila tam specerijska kupčija z protizamo in trafiko za tabak; sodi tudi za kako kovačijo ali se pa da v najem. Posestvice se proda po prav nizki ceni. Več pové g. Wolf v Brezicah — Rann in Untersteiermark.

Zahvala in priporočba.

Zahvaljujem se vsem, kateri so me dozdej z naročili podpirali, prav srčno, in priporočujem se jim, kakor tudi sploh p. n. občinstvu, posebno č. g. duhovnikom, uradnikom itd. v daljino naročbo.

Za bližajoči se poletni čas pripravil sem veliko izbiro novega blaga, katero je pri nizki ceni vendar trdno in lepo.

Prižadeval si bodem, vsakemu njegovo voljo po svoji najboljši moči izpolniti.

Naročila iz dežele izvršujem ravno tako vestno in pridem oddaljenim tudi na dom mere jemati.

Z velikim spoštovanjem

Franc Jesenko,

krojač v Mariboru, Pfarrhofgasse šte. 15.

2—3

Priporočba in ponudba.

FRANJO KRAŠOVIC,

pozlatar v Celju,

v gosposki ulici hiš. šte. 21.

se priporoča preč. duhovščini in farnim predstojnikom za izdelovanje vsakovrstnih pozlatarskih del, za ponovljenje altarjev, tabrnakelnov, prižnic, okvirov, za malanje križev in različnih podob. Tudi na novo, se vsa ta dela prav okusno, dolgotrajno v vsakem slogu po nizki ceni napravijo.

Ces. kralj.

izključ. priv.

2—3

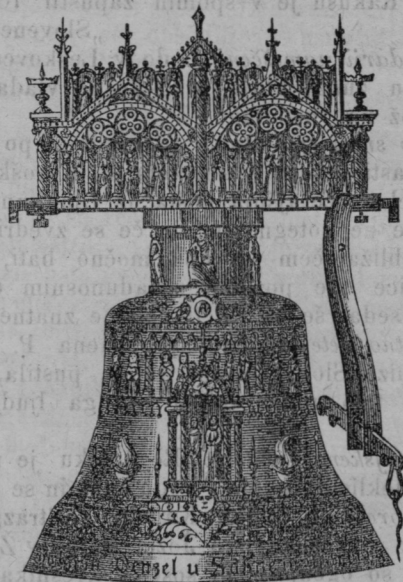
zvonarna

in livarna

gospoda

Janeza Dencel-na in sinov
v Mariboru

Livarna, Fabrikgasse Nr. 12 in Badgasse Nr. 9.

Številnih priznanih za zlate zvonove je prilepljenih na ogled.

zlive posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starimi nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.